

ganste sandt, men den samme Indvending kan jo allurat ligesaa godt gøres imod Forslaget under Nr. 9 til § 6, hvor det hedder: Endvidere kan der, naar særegne Omstændigheder tale derfor, gjennem Finantsloven bevilges indtil et samlet Beløb af 50,000 Rd. aarlig som personlige Tillæg til Præster; det er jo her ogsaa kun, naar Omstændighederne tale derfor, og det er altsaa i Grunden ogsaa kun det Princip, der fastslåas, at personlige Tillæg overhovedet skulle kunne uddøles. Forøvrigt er jeg ikke uvillig til inden tredie Behandling, dersom der her i Thinget skulde vise sig Stemning for at gaa noget videre, da at affatte Forslaget noget mere bestemt. Grunden, hvorfor vi have stillet det, skal jeg med saa Dyd søge at forklare. Vi have ment, at det for Menighederne vilde være baade i Flertallets og Mindretallets Interesse. Det vil erindres, at da vi havde Lovforslaget om Besættelse af Præsteembeder i Folketirken til Behandling her i Thinget, blev der navnlig indvendt derimod, at det gav Flertallet en saadan Ret, at dette kunde faa den Præst, det ønskede, og at det vilde være det samme som at dominere Mindretallet. Vi kunde fravort Standpunkt ikke indrømme, at Mindretallet burde dominere Flertallet, eller at det burde have en saadan Ret, at det kunde mage det saaledes, at hverken Flertallet eller Mindretallet i Grunden fik den Præst, det ønskede, thi det vilde blive Meningens med det Forslag, der dengang var forelagt af den ærede Regjering, og som jo endnu ligger for; men som sagt, det, man indvendte derimod, var navnlig, at det ikke gif an at give Flertallet en saadan Ret, fordi det vilde være at dominere Mindretallet, og derfor var det bedre, at Regjeringen sendte en Mand, som hverken Flertallet eller Mindretallet muligvis kunde ønske, men som de dog nok kunde blive tilfredse med, naar han endelig kom. Vi staa paa det Standpunkt ikke at lade Mindretallet komme til at raade over Flertallet, men paa den anden Side er det vor Mening, at Mindretallet maa beskyttes, og en saadan Beskyttelse vil, kan jeg sige, ske ved en dobbelt Foranstaltning; for det Første derved, at der bliver Udfigt til, at Mindretallet kan faa en Understøttelse og kan faa

den igjennem Finantsloven, naar det fyldestgjør de i Loven af 15de Mai 1868 fastsatte Betingelser, og for det Andet derved, at Kirken overlades det til Brug, naar den ikke benyttes af Flertallet. Det er imidlertid Noget, der hører andetsteds hen, og jeg bemærker det kun for at vise den Maade, hvorpaa vi have tænkt os, at Mindretallet skulde beskyttes; thi det staa for os, at det i Grunden ikke kan gaa an at ville tvinge Flertallet og Mindretallet sammen; det maa helst være saaledes, at de kunne blive skilte ad, naar de absolut vilde det, thi saa er der efter vor Opfattelse den bedste Udfigt til, at de netop kunne blive sammen. Dette er den ene Grund, hvorfor vi have stillet Forslaget, og den anden er den, at vi i Virkeligheden ønske Folketirken samlet, men netop naar der bliver gjort Mindretallets Indrømmelser baade i den Retning, vi her have stillet Forslag om; og i Retning af at kunne benytte Kirken, vil det derved undgaa, at de Dvakte paa flere Stæder træde ud af Folketirken og danne særegne Menigheder med Lægmand til Dødførere, og saa megen Pris sætter jeg paa den theologiske Dannelse, at jeg i alt Fald for mit Bedkommende, og jeg tror ogsaa mine Medforslagsstillere, ikke ønske dette. Vi have været Vidne til en stor Udtrædelse nede i Vesteregnet, hvor man begyndte som almindelig Dvakte, hvortil der ikke var Noget at sige, medens der, da man kunde gaa paa egen Haand, kom de forfræfkeligste extravagante Ting frem, saaledes at det dog vistnok var bedre, om der havde været en theologisk Læder, der kunde have taget sig af dem. Af den Grund have vi stillet Forslaget under Nr. 8, da vi virkelig ønske, at Mindretallet maa blive bevarede for Folketirken til Gavn for dem selv; thi det er jo klart, at en mindre Menighed, naar den kommer til at staa ene, er meget snarere udsat for Udskielser og til Gene for det Flertal, blandt hvilket den bliver. Mindretallet blive jo i Folketirken, derom ere vi Alle enige, om de ogsaa danne Balgmenigheder, de betragtes kun som udtraadte, naar de konstituere sig med Lægmand til Dødførere, og det er dette, vi ønske at forebygge. Af disse Grunde tro vi, at det baade i Flertallets og i